

Širokopasovna povezljivost je osnova za normalno življenje

Evropska digitalna agenda 2020

..ENA OD GLAVNIH STRATEŠKIH USMERITEV EU DO LETA 2020 JE TUDI PREMOSTITEV VSE VEČJIH RAZLIK, KI NA PODROČJU DIGITALNIH TEHNOLOGIJ NASTAJAJO MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE, DRŽAVAMI DALJNEGA VZHODA IN STARIM KONTINENTOM. EDEN OD STEBROV DIGITALNE AGENDE JE TUDI ZAGOTOVITEV USTREZNE ŠIROKOPASOVNE POVEZLJIVOSTI VSEM EVROPSKIM DRŽAVLJANOM..

Eden od ciljev Evropske digitalne agende 2020 (Digital Agenda for Europe 2020 ali DAE2020) je vsem državljanom zagotoviti možnost širokopasovnega priključka z zmogljivostjo vsaj 30Mbps, in da bo vsaj 50 % državljanov povezanih s hitrostjo 100Mbps ali več.

Pri tako postavljenih ciljih se seveda poraja veliko vprašanj, ki trenutno zaposlujejo strokovnjake s področja telekomunikacij in politike.

Prvo vprašanje je, kdo mora zagotoviti, da bodo cilji DAE2020 doseženi? Glede na to, da je cilje sprejel Evropski parlament, gre nedvomno (tudi) za politične cilje. V osnovi je na nivoju EU te cilje spremljal tudi finančni paket (t.i. Connecting Europe Facility ali CEF), ki pa je v postopku sprejemanja evropskega proračuna za finančno obdobje 2014–2020 postal žrtev krize in drugih interesov, ter se posledično zmanjšal s predvidenih več kot 9 milijard na dobro 1 milijardo evrov. Evropska komisija se je posledično odločila, da sprejme vrsto administrativnih ukrepov (tudi uredb, ki bodo neposredno izvršljive v vseh državah članicah, in o katerih bomo pisali v nadaljevanjih tega članka), predvsem pa, da s pomočjo nacionalnih regulatorjev telekomunikacij in pristojnih ministrstev poskrbi za maksimalno poenostavitev vseh postopkov za gradnjo omrežij elektronskih komunikacij.

Slovenija je del teh sprememb že uvedla z novim Zakonom o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), v pripravi pa je še vrsta podzakonskih aktov.

Nadaljnja vprašanja v povezavi s postavljenimi cilji so povezana z definicijo zapisanih hitrosti. Ali 30Mbps v smeri proti uporabniku (download) ali morda tudi od uporabnika proti omrežju (upload)? Ali bo to maksimalna zmogljivost omrežja ali zagotovljena zmogljivost ob polni zasedenosti omrežja? Predvsem pa je pomembno vedeti, do kje, oziroma na katerem delu omrežja naj bi končni uporabnik imel možnost te hitrosti. Prepogosto se namreč dogaja, da ponudniki storitev povsem netransparentno oglašujejo dostopovne hitrosti, pri tem pa govorijo le o maksimalnih hitrostih, ki jih omrežje lahko doseže, ne pa tudi o povprečnih hitrostih, ki jih uporabniki realno dosegajo ob vsakodnevni uporabi, kaj šele o zagotovljeni hitrosti. In nenazadnje, do katere točke v omrežju bodo uporabniki imeli zagotovljeno oglaševano hitrost. Velika razlika v uporabniški izkušnji se namreč pokaže, če primerjamo dva uporabniška priključka z enako nazivno oglaševano hitrostjo, kjer pa en uporabnik to oglaševano hitrost deli še s skupino drugih uporabnikov (na primer pri tehnologiji LTE), drugi pa ima zagotovljeno oglaševano pasovno širino skozi dostopovno in hrbtenično omrežje, vse do točke nacionalne internetne izmenjave.

Evropa, in tudi Slovenija, bo morala uvesti neko skupno merilo, po katerem se bodo ponudniki povezljivosti ravnali pri oglaševanju dostopovnih hitrosti. Danska je uvedla dobro prakso, po kateri oglaševana hitrost v smeri proti uporabniku (download) ne sme biti večja od dvakratnika za-

gotovljene hitrosti v smeri proti omrežju (upload). Že tak preprost ukrep je namreč koristen, da lahko končni uporabniki pravilneje primerjajo komercialne ponudbe različnih operaterjev.

Če imate kaka dodatna vprašanja povezana z vsebino članka, jih prosimo naslovite na goran@eudace.eu, in nanje bomo odgovorili v naslednjih številkah.

(P.R.)

Goran Živec, univ.dipl.ekon., MBA, EUDACE d.o.o.

- For every one percentage point increase in broadband penetration in a state, employment is projected to increase by 0.2 to 0.3 percent per year. *Source: The Effects of Broadband Deployment on Output and Employment: A Cross-sectional Analysis of U.S. Data. Robert Crandall, William Lehr and Robert Litan, the Brookings Institution.*
- An increase in the broadband penetration rate by 10 percentage points raises annual growth in per-capita GDP by 0.9 to 1.5 percentage points. *Source: Broadband Infrastructure and Economic Growth, 2009. Nina Czernich Oliver Falck, Tobias Kretschmer and Ludger Woessmann.*
- According to the U.S. Department of Commerce, between 1998 –2002 communities that gained access to broadband service experienced an employment growth increase of 1% to 1.4%, a business establishment increase of 0.5% to 1.2%, and a rental value increase of 6%.

Eudace

EUDACE, d. o. o.

Verovškova ulica 60

1000 Ljubljana

M: +386 (0) 31 337 392

T: +386 (0) 599 42 160

E: igor@eudace.eu

W: www.eudace.eu